

Bacheloroppgave

IDR600 Sport Management

Hva er utvalgte norske tippeligaklubbers holdninger til å ha en talentspeider i sitt system?

Magnus Særheim Nilssen

Totalt antall sider inkludert forsiden: 40

Molde, 27.05.16

Obligatorisk egenerklæring/gruppeerklæring

Den enkelte student er selv ansvarlig for å sette seg inn i hva som er lovlige hjelpemidler, retningslinjer for bruk av disse og regler om kildebruk. Erklæringen skal bevisstgjøre studentene på deres ansvar og hvilke konsekvenser fusk kan medføre. Manglende erklæring fritar ikke studentene fra sitt ansvar.

Du/ dere fyller ut erklæringen ved å klikke i ruten til høyre for den enkelte del 1-6:		
1.	Jeg/vi erklærer herved at min/vår besvarelse er mitt/vårt eget arbeid, og at jeg/vi ikke har brukt andre kilder eller har mottatt annen hjelp enn det som er nevnt i besvarelsen.	☒
2.	Jeg/vi erklærer videre at denne besvarelsen: <ul style="list-style-type: none">• ikke har vært brukt til annen eksamen ved annen avdeling/universitet/høgskole innenlands eller utenlands.• ikke refererer til andres arbeid uten at det er oppgitt.• ikke refererer til eget tidligere arbeid uten at det er oppgitt.• har alle referansene oppgitt i litteraturlisten.• ikke er en kopi, duplikat eller avskrift av andres arbeid eller besvarelse.	☒
3.	Jeg/vi er kjent med at brudd på ovennevnte er å <u>betrakte som fusk</u> og kan medføre annullering av eksamen og utestengelse fra universiteter og høgskoler i Norge, jf. Universitets- og høgskoleloven §§4-7 og 4-8 og Forskrift om eksamen §§14 og 15.	☒
4.	Jeg/vi er kjent med at alle innleverte oppgaver kan bli plagiatkontrollert i Ephorus, se Retningslinjer for elektronisk innlevering og publisering av studiepoenggivende studentoppgaver	☒
5.	Jeg/vi er kjent med at høgskolen vil behandle alle saker hvor det forligger mistanke om fusk etter høgskolens retningslinjer for behandling av saker om fusk	☒
6.	Jeg/vi har satt oss inn i regler og retningslinjer i bruk av kilder og referanser på biblioteket sine nettsider	☒

Publiseringsavtale

Studiepoeng: 15

Veileder: Ole Martin Kleivenes

Fullmakt til elektronisk publisering av oppgaven

Forfatter(ne) har opphavsrett til oppgaven. Det betyr blant annet enerett til å gjøre verket tilgjengelig for allmennheten (Åndsverkloven, §2).

Alle oppgaver som fyller kriteriene vil bli registrert og publisert i Brage HiM med forfatter(ne)s godkjenning.

Oppgaver som er unntatt offentlighet eller båndlagt vil ikke bli publisert.

Jeg/vi gir herved Høgskolen i Molde en vederlagsfri rett til å gjøre oppgaven tilgjengelig for elektronisk publisering:

ja nei

Er oppgaven båndlagt (konfidensiell)?

ja nei

(Båndleggingsavtale må fylles ut)

- Hvis ja:

Kan oppgaven publiseres når båndleggingsperioden er over?

ja nei

Er oppgaven unntatt offentlighet?

ja nei

(inneholder taushetsbelagt informasjon. Jfr. Offl. §13/Fvl. §13)

Dato: 27.05.16

Forord

Helt fra jeg startet på Sport Management studiet ved Høgskolen i Molde har tema for bacheloroppgaven min vært mer eller mindre klar. Fotballspeiding er noe jeg har interessert meg for i mange år og lidenskapen er like stor den dag i dag. Det å ha mulighet til å skrive en bacheloroppgave om et tema jeg virkelig interesserer meg for, ser jeg på som et privilegium.

Jeg vil rette en stor takk til intervjuobjektene fra fotballklubbene Brann, Molde, Rosenborg, Sogndal, Stabæk, Tromsø og Vålerenga. En stor takk til korrekturleser Einar Særheim Nilssen. Til slutt vil jeg rette en stor takk til veileder, Ole Martin Kleivenes, for å ha vært dyktig i å hjelpe meg gjennom oppgaveskrivingen med gode ideer, tips og innspill.

Sammendrag

Formålet med oppgaven er å identifisere hvilke holdninger utvalgte klubber i Tippeligaen har til å ha en talentspeider i deres system. Det har blitt anvendt relevant litteratur og gjort intervjuer med 7 utvalgte klubber for å gi svar til problemstillingen. Dette er klubber med ulike forutsetninger som økonomi og klubbstørrelse. Litteraturen ligger hovedsakelig i det teoretiske rammeverket og kan brukes til å gi en bredere forståelse og sammenliknes med funn fra intervjuene. Oppgaven følges videre av en oversiktlig presentasjon av funnene etterfulgt av diskusjon og konklusjon.

Det samlede resultat av forskningen viser at temaet om speiding er mer diskutert i norske klubber enn først antatt og mye tyder på at utviklingen på området går i riktig retning. Holdningene til å ha en talentspeider i systemet er positiv fra alle de utvalgte klubbene, både de som har- og ikke har speider. Det er ikke mulig å generalisere funnene fra de utvalgte klubbene til resten av Tippeligaen da hver klubb har sin egen filosofi om hvordan sin egen, unike klubb, skal drives.

Stikkord: Tippeligaklubber, Talentspeider, Utvikling, Holdninger, Ulikheter

1.0 Innledning	1
1.1 Bakgrunn for problemstilling	1
1.2 Presentasjon av problemstilling	1
2.0 Teoretisk rammeverk	4
2.1 Hvem er fotballspederne og hva er deres rolle	4
2.2 Organiseringen av fotballspedere.....	5
2.3 Kjennetegnene i Norge.....	6
2.3.1 Tips fra eksterne kilder.....	6
2.3.2 Prøvespill	6
2.3.3 Teknologiske analyseprogrammer	7
2.3.4 Biroller og synspunkter på fotballspeding i Norge	8
2.4 Økonomi og utenlandske importør	10
2.4.1 Kommersialiseringens- og profesjonaliseringens inntog i norsk fotball.....	10
2.4.2 Økonomisk overblikk.....	11
2.4.3 Overblikk over utenlandske spillere i Tippeligaen	13
3.0 Metode	14
3.1 Undersøkellesdesign	14
3.2 Den kvalitative tilnærming	14
3.3 Epost-intervju	15
3.4 Epost-intervjuets fordeler og ulemper.....	16
3.5 Utvalg og intervju prosess.....	16
3.6 Etikk	17
3.7 Gyldighet (validitet) og pålitelighet (reliabilitet).....	17
4.0 Datapresentasjon	19
4.1 Klubbene uten speider.....	19
4.2 Klubbene med speider.....	20
4.2.1 Vålerenga	20
4.2.2 Stabæk	21
4.2.3 Brann	22
4.2.4 Molde	22
4.2.5 Rosenborg	23
4.2.6 Felles spørsmål for klubbene med og uten speider	23
5.0 Diskusjon	24
6.0 Konklusjon	27
Referanseliste	28
Vedlegg	33
Intervjuguide, klubbene uten speider	33
Intervjuguide, klubbene med speider	33

1.0 Innledning

1.1 Bakgrunn for problemstilling

Fotball er på mange måter en ferskvare og en uforutsigbar idrettsgren, både på og utenfor banen. Økonomien svinger, overraskelseslaget Leicester vant Premier League 15/16 med god margin og den italienske klubben Palermo sparket hele åtte trenere i løpet av 15/16 sesongen (TV 2, 2016).

Det dukker stadig opp debatter og endringer i form av regler eller nye system som skal eller ønskes innført i fotball. Haugen (2014) nevner at det er andre idretter som er mer nærliggende å forbinde med konservativisme enn fotball, noe som er en meget kurant skildring ettersom nytenking og hyppige endringer står sentralt i fotball.

I Norge har det vært mye debatt rundt å få et nytt seriesystem for norsk fotball. Det har blitt vedtatt at et nytt system skal innføres i 2017 (Nettavisen, 2016). Fellesnevneren for slike endringer er profesjonalisering. Alt innføres for å gjøre konseptet fotball bedre.

Nettopp det å gjøre fotballen bedre har lenge vært en stor sak i Norge. Det trekkes ofte inn andre land som eksempler til etterfølgelse; Island som bruker kvalifiserte fotballtrenere for barn ned i seksårsalderen og hvilke strategier Belgia bruker for å utvikle talent. Det er ingen tvil om at Norge har mye å lære av andre på enkelte områder innenfor fotball.

Et område som nærmest er obligatorisk å ha dekning på i andre klubber verden over, er ansettelse av fotballspidere. Dette området har dessverre fått altfor lite oppmerksomhet i Norge. Mange fotballeksperter stiller store spørsmålstegn rundt tankegangen til norske tippeligaklubber overfor dette temaet.

1.2 Presentasjon av problemstilling

Spillerlogistikk er en vesentlig del av fotballen. Skal man bli best må man ha de riktige spillerne til den riktige filosofien.

Opp gjennom årene i Tippeligaen har det stadig dukket opp nye navn i A-lagenes spillertropper. Spillerne er ofte av utenlandsk opprinnelse. Mangfoldet av disse finner det vanskelig å gjøre seg bemerket, men navn som Daniel Nannskog (tidligere Stabæk), Vidar

Örn Kjartansson (tidligere Vålerenga), Abderazzak Hamdallah (tidligere Aalesund), Alanzinho (tidligere Stabæk), Marek Sapara (tidligere Rosenborg), Anthony Ujah (tidligere Lillestrøm), Mame Biram Diouf (tidligere Molde), Kara Mbodj (tidligere Tromsø) og Ernest Asante (Stabæk), er noen av spillerkjøpene som er- eller har vært med å prege Tippeligaen opp gjennom årene.

Mange av de nevnte spillerne har generert sårt tiltrenge penger for klubbene ved videresalg til større klubber. På generell basis er det ingen tvil om at økonomien blant norske tippeligaklubber ikke er stabil.

På bakgrunn av økonomi og andre forutsetninger er det logisk at de fleste norske klubbene ønsker å finne billige (gjerne unge) import spillere som kan heve laget og selges videre med overskudd. Det samme gjelder forøvrig også for unge norske talenter. Klubber ønsker å videreutvikle dem og selge til større klubber i utlandet for å tjene penger. Men hvem er det som finner slike gullfunn?

Ser man til andre ligaer/klubber i Europa, har de ansatt kunnskapsrike personer på heltid eller deltid som jobber primært med spillerlogistikk. De kalles fotballspeidere.

I løpet av Premier League sesongen 13/14 brukte alle de engelske klubbene til sammen over 1 milliard kroner på sine fotballspeidere, noe som for øvrig står som den største enkeltkostnaden for lagene den sesongen, sett bort fra overgangssum brukt på å kjøpe spillere (Røberg-Larsen, 2014).

I motsetning til Premier League, hvor alle klubbene hadde speider(e) i systemet i 2014, hadde norske klubber kun to heltidsansatte talentspeidere i sin klubb per 03.04.14. Dette var Rosenborg og Aalesund. Usikkert hva Molde gjorde med speiderstillingen dette året, da Solskjær tok med seg John Vik til Cardiff (Jonsson, 2014).

Det er nok lettest å peke på økonomi som en hindring for ansettelse av speidere blant tippeligaklubbene, men er det f.eks. så vanskelig å kunne frigjøre midler til dette viktige området? Har de planer om å ansette eller fortsette å ha speidere i sin klubb? Ser ikke klubbene gevinsten i å ha en speider som kan luke ut eventuelle bomkjøp? Er klubbene som har speider fornøyde med ansettelsen?

Spørsmålene stilt ovenfor er noen av holdningene rundt fotballspeiding som jeg på best mulig vis skal forsøke å avdekke med teori og følgende problemstilling:

Hva er utvalgte norske tippeligaklubbens holdninger til å ha en talentspeider i sitt system? (Tippeligaen/Eliteserien for menn i fotball).

Som problemstillingen indikerer, skal jeg i oppgaven kontakte et utvalg av lagene i Tippeligaen 2016 med mål om å kunne identifisere svar til forskningsspørsmålet. Teorien vil også være med på å gi et helhetlig bilde.

2.0 Teoretisk rammeverk

Teorien som blir brukt skal kunne gi indikasjoner, overblikk og sammenhenger på tankesettet rundt å ha fotballspeider(e) i sitt system. Hva er teori? «En teori er et system eller kompleks av antagelser som er fremsatt som forklaring på en rekke kjensgjerninger eller fenomener.» (Tønnesen, 2015, 1 avsnitt).

2.1 Hvem er fotballspeiderne og hva er deres rolle

Calvin (2013) kaller fotballspeiderne for medlemmer av fotballens skjulte stamme. De er mye på farten og yrket er ikke særlig familievennlig ettersom de bruker mye tid på å få med seg mest mulig fotballkamper. Det er et intenst yrke basert på individuelle oppfatninger av spillere der de må kunne avgjøre om en spiller passer til egenskapene klubben har forespurt (ser klubben f.eks. etter en teknisk, aggressiv og rask ving), og om spilleren passer til profilen og filosofien til den fotballklubben de representerer.

Hassan (2013, 3 avsnitt) støtter opp om Calvins påstander og kaller fotballspeiderne «the lifeblood of the game». Han mener de er noen av de mest undervurderte i fotballen. Forklaringen bak dette kan nok ligge i at speiderne får for lite kreditt for tiden de bruker på å speide etter potensielle stjerner, som etter hvert kan gi god avkastning for klubben de representerer, i form av prestasjoner eller salg. I tillegg er speiderne involvert i et av de mest fundamentale områdene i fotballen; spillerrekruttering/spillerlogistikk.

Spillerrekruttering og spillerlogistikk henger på mange måter sammen. For å rekruttere spillere er det viktig å ha en god spillerlogistikk, da spillerlogistikk gjør det lettere å utnytte ressursene en klubb har tilgang på. Spillerlogistikk er balansegangen mellom å rekruttere klubbens egne spillere, kjøpe- og leie spillere (Gammelsæter og Ohr, 2002).

Ifølge Coggin (2015) er fotballspeiding viktigere enn noen gang ettersom det kan gi en solid fordel på andre konkurrerende klubber. De fleste storklubbene i verden ansetter deltidsspeidere som holder til mange forskjellige steder i verden. Dette for å få best mulig oversikt over spillermarkedet. To lag som norske klubber bør kunne sammenlikne seg med, polske Legia Warszawa og nederlandske FC Twente, hadde henholdsvis 7 og 14 heltidsansatte speidere i 2013 (Tjærnås, 2013).

Fotballspeiderne deles inn i «talentspeider/talent scout» og «taktisk speider/tactical scout».

Personene med jobb som talentspeider reiser rundt og ser fotballkamper i håp om å oppdage potensielle spillere som kan være av interesse for klubben de jobber for.

Speiderne ser et bredt spekter av kamper, alt fra ungdomsturneringer og kamper i lavere divisjoner i sitt hjemland, til landskamper og klubbkamper i utlandet (Coggin, 2015).

Lars Tjernås er ansatt som fotballspeider i tippeligaklubben Brann. Allerede etter sine første måneder i jobben hadde han vært i Danmark, Sverige, Island, Storbritannia og Nederland for å lete etter spillere som kan passe inn i klubben (Bøyum, 2015).

Ifølge Playerscout (2015) er den taktiske speiderens rolle å overvåke motstanderne. Dette vil si å analysere styrker og svakheter hos konkurrentene, både i laget generelt og hos lagets enkeltspillere. Den taktiske speideren skal i den grad det er mulig kunne rapportere om hvordan konkurrentene opptrer taktisk for å f.eks. holde på en ledelse.

2.2 Organiseringen av fotballspeidere

Den nederlandske fotballspeideren Ron Spelbos forklarer i boken «The Ankle in Football» at profesjonelle fotballklubber har deres eget speidersystem. Systemet er formet av klubbens struktur og speidernes ansvarsområder.

Det vanligste er at hver klubb har en sjefsspeider som er en slags leder for speidingen. Sjefsspeideren organiserer speiderprogrammet, veileder og sender ut klubbens speidere med- eller uten en klar oppgave, avhengig av klubbens- og speiderens posisjon og kvaliteter. Informasjonen speiderne innhenter blir sendt til sjefsspeideren. Han/Hun går vanligvis sammen med klubbens trenere og medisinske apparat for å diskutere og se over rapportene speiderne leverer (d'Hooghe og Kerkhoffs, 2014).

Ifølge Williams og Reilly (2000) får speiderne ofte med seg en «shoppingliste» med de egenskapene klubben ønsker at speideren skal finne i en spiller. «Shoppinglistene» består av forkortelser som T.I.P.S. (Talent, Intelligence, Personality, Speed), S.U.P.S. (Speed, Understanding, Personality, Skill) og T.A.B.S. (Technique, Attitude, Balance, Speed).

Den nevnte (generelle) organiseringen kan neppe generaliseres til den norske kulturen for fotballspeiding. Landslagssjef Per Mathias Høggmo mener kulturen for fotballspeiding i Norge er langt bak der den burde være (Kvam, 2014).

2.3 Kjennetegnene i Norge

2.3.1 Tips fra eksterne kilder

Det er trolig et fåtall av norske klubber som har ansatt en fotballspesider. Et eksakt antall på spesidere som er ansatt i norske klubber blir vanskelig å kunne avdekke i denne oppgaven, men klubbene som deltar som intervjuobjekt vil svare for deres klubb.

Norske fotballeksperter og norske fotballspesidere skjønner lite av spesiderpraksisen blant norske klubber. Øyvind Christoffer Johansen (fotballspesider i Celtic) forklarer at flertallet av skandinaviske fotballklubber benytter seg av tips på spillere gjennom agenter, noe han anser som uheldig. Dette fordi agentene ikke sender tips til bare én klubb, men gjerne flere, og det blir derfor mye større konkurranse om den potensielle spillerens underskrift. På den andre siden ville en klubbs egen ansatte fotballspesider ha levert tips til den klubben han er kontraktsbundet til, og konkurransen ville dermed vært betydelig svekket (Aarstad, 2014). En fotballagent er en person som tjener penger på å representere spillere eller klubb med formål om å drive agentvirksomhet (NFFs reglement for spilleragenter, 2009).

Bruken av agenter blir ofte en form for gambling ettersom agentene ønsker å tjene mest mulig penger på spilleren han representerer. Klubbene kan dermed oppleve at agenten «markedsfører» spilleren som bedre enn det han egentlig er. Ifølge Tjernås (2013) har han som trener og sportssjef hentet både gode og dårlige spillere. Han påpeker at de dårlige kjøpene han har gjort er etter dårlig kartlegging og at han har stolt på råd og anbefalinger fra personer med økonomiske interesser i en spiller. Tjernås nevner to punkter som de mest essensielle for å bruke ressurser på spesiding og kartlegging av spillere:

- Potensielle signeringer skal ha utgangspunkt i fotball og ikke i økonomiske interesser
- Potensielle signeringer skal kartlegges ekstremt grundig

2.3.2 Prøvespill

Populært blant norske klubber er å invitere spillere de har blitt tipset om på et prøvespill. Ifølge Brøtmeth (2015) er et prøvespill en fotballspillers sjanse til å vise seg frem for en potensiell ny klubb.

Jonsson (2014) betegner prøvespill som et lotteri. De fleste prøvespill i Norge dreier seg om å ha en spiller på prøve i 1 til 2 uker før en avgjørelse tas. På den korte tiden et

prøvespill vanligvis varer får ikke klubben tilstrekkelig med tid til å se spillerens karakter, spilleren kan «late» som han er en annen type person enn det han egentlig er og spilleren kan overprestere eller underprestere. Det er med andre ord mye usikkerhet rundt prøvespill.

Før fjorårets sesong i Tippeligaen signerte Viking FK, i august 2015, den høyreiste spissen Kieffer Moore etter at han var på prøvespill i begynnelsen av juli (Karstensen, 2015). Moore ble ansett som en flopp og fristilt av Viking i januar 2016, før kontrakten hans gikk ut. Trolig måtte Viking betale en sum for å løse ham fra kontrakten (Iversen, 2016). Mange av prøvespillerne ender opp uten kontrakt. Det kan se ut til at de spillerne som får kontrakt ofte flopper, og dermed ikke blir tilbudt en forlengelse.

Det finnes dog suksessrike prøvespillere. Sandnes Ulf signerte i 2014 den franske spilleren Malaury Martin etter at han imponerte på en ukes prøvespill for klubben (TV2, 2014).

Ifølge Bergquist (2015) skulle gjerne Mjøndalen trener Vegard Hansen og hans sportsdirektør Kenneth Karlsen sluppet å benytte seg av prøvespillere. Etersom de har ikke har råd eller tid til å reise rundt for å se nærmere på spillere, blir det enklere å gjøre det gjennom den mer usikre metoden.

2.3.3 Teknologiske analyseprogrammer

En annen måte å bli kjent med fotballens spillermarked er ved hjelp av teknologiske analyseverktøy som «Wyscout» og «Scout7». Mange klubber i Norge bruker denne formen for kartlegging (Thelen, 2013).

Ifølge Wright (2016) er «Wyscout» en plattform hvor det publiseres videoer og statistiske analyser av spillere som befinner seg i 80 land verden over. «Wyscout» har 200 personer som samler inn data fra 1300 kamper per uke. Talentspeider Stig Thorbjørnsen mener at analyseverktøyene kan spare klubber for penger, og potensielle kjøp blir mer kvalitetssikret, men kan ikke ta over for speiderrollen i en klubb. Dette fordi det blir vanskelig å få med seg hele bildet av hvem spilleren er, når video brukes for å analysere. Det er mye som ikke kommer med i bildet som f.eks. hvilken lag- eller spillertype personen det speides på er (Thelen, 2013).

2.3.4 Biroller og synspunkter på fotballspeiding i Norge

Joacim Jonsson, fotballekspert og tidligere sportsdirektør i Fredrikstad FK, engasjerer seg mye i spørsmålet om speiding i norsk fotball. I 2014 betegnet Jonsson speiding i norsk fotball som nærmest «neglisjert», noe som er synonymt med «å se bort fra» eller «forsømme» («neglisjert», SNL, 2009).

Jonsson (2015) trekker også frem viktigheten av å sette en person/personer 100% til en stilling og ikke la de ha det som en «jobb på siden». Dette gjelder forøvrig ikke kun for stillingen fotballspeider. Han viser til en pressemelding utgitt fra Aalesund som handler om at klubben hadde opprettet et sportslig utvalg bestående av blant annet gamle Aafk-helter:

Mandat:

Utvalget skal utarbeide en strategisk plan for sport, rammer og prinsipper for spillerlogistikk, retningslinjer for toppidrettskultur og spillerutvikling.

Sportslig utvalg skal innstille til:

- Sammensetningen av spillerstall
- Fornøyelse eller terminering av spillerkontrakter
- Ansettelse og oppsigelse av hovedtrener A-laget
- Alle beslutninger knyttet til kjøp og salg av spillere, samt ansettelse og oppsigelse av hovedtrener skal være basert på innstilling fra Sportslig Utvalg, understreker Mjelde (Ekeberg, 2015, 3-4 avsnitt).

Det er ikke sikkert at de fleste klubbene i Norge har satt opp et sportslig utvalg med tilnærmet samme arbeidsoppgaver som Aafk har, men at det finnes personer i klubbene som tar på seg for mange av de fundamentale oppgavene i organisasjonen, uten å være 100% dedikert til dem, skal en ikke se bort fra.

Jonsson (2015) mener Aalesund burde fordelt personene i det sportslige utvalget til gitte stillinger som f.eks. fotballspeider og sportslig leder. Han argumenterer for at Aalesund da ville hatt et mer bærekraftig sportslig apparat.

Ifølge Jakobsen, Gammelsæter, Fløysand og Nese (2005) må fotballklubber ha forskjellige stillinger for å kunne fungere. De peker på noen problemer angående organisasjonsstruktur som ofte kommer til syne når det gjelder spesialiserte roller; *hvilke arbeidsoppgaver og forventninger som befinner seg i en spesialisert rolle.*

Som nevnt tidligere argumenterte Mjøndalen trener Vegard Hansen at han og sportsdirektør Kenneth Karlsen verken har tid eller penger til å reise rundt å se på spillere. At de ikke har tid skyldes mest sannsynlig at de har andre oppgaver som må prioriteres. Med en bedre rollefordeling i organisasjonsstrukturen (sportslig leder, *fotballspeider*, spillerutvikler, materialforvalter o.l.) ville det trolig blitt lettere å lede en fotballklubb.

I et intervju med Wahlstrøm (2015) forklarte Vålerenga trener Kjetil Rekdal at de er i dialog med en speider om mulig ansettelse. Han argumenterte for at Vålerenga var nødt til å forsterke seg på speiding. Rekdal forklarte at det er han som har hatt det meste av ansvaret på dette området, men ikke rekker å få gjort den nøye nok:

«Med en talentspeider får vi gjort en mye bedre jobb med å se på og kartlegge aktuelle spillere. For det handler ikke bare om hvor gode de er. Er de tøffe nok i hodet? Vil de passe inn i Vålerenga? Har de store nok ambisjoner?» (Wahlstrøm, 2015, 12 avsnitt).

I februar 2015 ble den erfarne speideren John Vik ansatt på en treårskontrakt hos Vålerenga. Daværende sportsdirektør i Vålerenga, Stig-Ove Sandnes, forklarte at ansettelsen ble gjort for å bedre spillerlogistikken og poengterte at speiding er et kjerneområdet i alle klubber, men generelt sett for dårlig (Svegaarden, 2015). Dette var trolig rettet mot norske klubber. John Vik er ikke speider i Vålerenga lenger etter at Solskjær hentet han tilbake til Molde da han ble klar for sin andre periode i klubben (Hustad, 2015).

Ifølge Jonsson (2014) peker flertallet av norske klubber på kostnaden ved å ha ansatt en speider i sitt system. Klubbene argumenterer for at det er for dyrt. Talentspeider Stig Torbjørnsens subjektive oppfatning på dette området (i Norge) kan sammenliknes med klubbenes argument ovenfor:

«Nå taler jeg litt min egen sak, men jeg mener det oppriktig: Alle vil ha best mulig spillere, men «ingen» vil bruke penger på å ansette en speider. Det burde man vurdere. Nå blir det

sett på som en kostnad, ikke en investering som kan lønne seg. [...]» (Pamer og Bøyum, 2013, 9 avsnitt).

Det kommer med andre ord tydelig frem at de fleste norske klubbene ser på fotballspeiding som en utgiftspost og argumenterer for at det er for kostnadskrevende å ha en speider ansatt i klubben.

2.4 Økonomi og utenlandske importører

2.4.1 Kommersialiseringens- og profesjonaliseringens inntog i norsk fotball

Det er ingen tvil om at økonomien til norske tippeligaklubber svinger. I 1990-årene strømmet det plutselig på med penger i norsk fotball. Det skjedde en omveltning forankret i kommersialisering som ga store inntekter. Det ble fattet mer interesse i sporten fra mange hold. Pengene kom blant annet inn fra økte sponsormidler, salg av spillere til utlandet og personer utenfra som satte penger i klubbene.

Med gode inntekter økte profesjonaliseringen. Det ble mulig å utvikle kompetansen i klubbene ved å forme en administrasjon og et støtteapparat, og ansette spillere og trenere (Jakobsen og Gammelsæter, 2005).

Kommersialisering betegnes som å gi noe et forretningsmessig preg («kommersialisere», SNL, 2009) og profesjonalisering betegnes som å forbedre/innrette noe yrkesmessig (f.eks. ansette spillerutviklere) («profesjonalisere», SNL, 2009).

Formålet med de kommende underkapitlene 2.4.2 og 2.4.3, er å fremstille tippeligaklubbens budsjett for 2016 sammenliknet med 2015 og vise andelen utenlandske importører i Tippeliga-sesongen 2016 sammenliknet med tidligere år. Det vil være hensiktsmessig å presentere de kommende tallene fordi økonomi kan være en utslagsgivende faktor til om norske klubber går til anskaffelse av speider eller ikke. Andel av utenlandske importører i Tippeligaen vil bli presentert fordi det kan gi et svar på om klubbene er interesserte/engasjerte i det utenlandske markedet avhengig av om de har eller ikke har speider.

2.4.2 Økonomisk overblikk

Gammelsæter og Ohr (2002) kaller økonomien i norske klubber for en trampolineøkonomi. De beskriver den som at i gode økonomiske tider går klubbene nærmest av skaftet ved å tilby dyre kontrakter, dyre spillere blir kjøpt inn og det blir investert mye. Når økonomien går dårlig merker klubbene baksiden med denne tilnærmingen og blir ofte hardt rammet. Man kan stadig lese hvor dårlig økonomien blant klubbene er den dag i dag. IK Start har, som et eksempel, måttet kutte kraftig i sitt budsjett de siste årene (Arntzen og Pedersen, 2016).

En oversikt over budsjettene til tippeligaklubbene i 2016 sammenliknet med deres budsjett i 2015 finnes i tabell 1. Sogndal og Brann som spilte i OBOS-ligaen 2015 er plottet inn i tippeligabudsjettet fra 2015 og markert med en *, som indikerer at de spilte i 1. divisjon det året. Mjøndalen og Sandefjord som rykket ned fra Tippeligaen i 2015 er byttet ut med Sogndal og Brann.

Tabell 1: Sammenlikning av Tippeligabudsjett for 2016 og 2015 (Johannessen 2016; Bolstad 2015; Ihle 2015).

Tippeligabudsjett 2016		Tippeligabudsjett 2015	
(Plass, lag, budsjett i mill. kr)		(Plass, lag, budsjett i mill.kr)	
1.Rosenborg:	159,5	1.Rosenborg:	159,0
2.Molde:	107,0	2.Molde:	109,0
3.Viking:	100,0	3.Viking:	100,0
4.Brann:	95,8	4.Brann*:	93,7
5.Strømsgodset:	93,5	5.Strømsgodset:	84,0
6.Odd:	66,0	6.Vålerenga:	72,0
7.Lillestrøm:	65,0	7.Haugesund:	68,0
8.Vålerenga:	60-65,0	8.Odd:	66,3
9.Aalesund:	60,0	9.Aalesund:	65,0
10.Haugesund:	59,0	10.Lillestrøm:	64,0
11.Tromsø:	52,0	11.Start:	54,0
12.Start:	49,0	12.Tromsø:	53,0
13.Bodø/Glimt:	48,0	13.Bodø/Glimt:	45,0
14.Sarpsborg 08:	42,7	14.Stabæk:	43,0

15.Stabæk:	40,0	15.Sarpsborg 08:	38,0
16.Sogndal:	33,4	16.Sogndal*:	29,0

Ut fra tabell 1 kan man lese at flertallet av klubbene trolig opplever litt dårligere tider og har derfor kuttet i budsjettet. Et fåtall av klubbene har økt budsjettet i 2016.

Med de økonomiske ressursene som befinner seg i de norske klubbene ville klubbene uten speider ha kunnet tjene godt på å ansette en. Tjørnås (2013) poengterer at speiding også handler om å luke ut dårlige kjøp. Klubbene taper penger på å hente dårlige spillere som ikke passer inn i laget og filosofien. Dette skyldes i mange tilfeller for dårlig kartlegging av spilleren.

Om en speider finner en veldig god spiller innen de to første årene som ansatt for en klubb, kan dette medføre større poengfangst, og økende inntekter i form av høyere tilskuertall. Dette i seg selv kunne gjort det mulig å dekke lønna til en speider.

Stig Torbjørnsen mener klubbene bør klare å finne penger som kan rekruttere en fotballspeider:

«Omsetter klubben for 100 millioner kroner, så kan du enten omprioritere én million, eller så kan du nok skaffe deg 101 millioner og bruke én av de millionene på en speider, utdypet han til Nettavisen» (Thelen, 2013, 10 avsnitt).

2.4.3 Overblikk over utenlandske spillere i Tippeligaen

Ifølge Gammelsæter og Jakobsen (2006) har Tippeligaen hatt en stor utvikling i antall utlendinger fra 1995-2005.

I 1995 var andelen av utenlandske spillere i Tippeligaen på 5 %, mens den i 2005 var 29 %. I 2005 var det 110 registrerte utenlandske spillere. De utenlandske spillerne er spillere som ikke har norsk statsborgerskap. Undersøkelsene gjort på antall utlendinger i Tippeligaen 2016 er utført på bakgrunn av Tabell 2.

Tabell 2: Antall utlendinger Tippeligaen 2016
Informasjon hentet fra klubbenes hjemmesider per 13.04.16.

Utenlandske spillere Tippeligaen 2016	
Molde:	14
Stabæk:	10
Rosenborg:	9
Viking:	9
Haugesund:	9
Lillestrøm:	8
Start:	8
Aalesund:	8
Sarpsborg 08:	8
Brann:	7
Sogndal:	7
Vålerenga:	7
Tromsø:	4
Strømsgodset:	4
Bodø/Glimt:	3
Odd:	3
= 118	Gj.snitt per lag= 7,37

Resultatene viser at andelen har økt fra 2005. Som nevnt tidligere skal dette kapitlet undersøke om de norske klubbene er engasjerte på det utenlandske markedet uavhengig om de har speider eller ikke. Det samlede resultatet er ja, det er de. Variablene spilletid,

markedsverdi, børs, alder og overgangssum for hver av utlendingene har ikke blitt undersøkt, det kan derfor ikke bedømmes om dette er flopper eller gode signeringer av klubbene.

Ettersom antall utlendinger i Tippeligaen ser ut til å øke for hver sesong, kan dette bekrefte at norske klubber er interessert og engasjert i det utenlandske spillermarkedet. Man kan da konkludere med at alle klubbene bør vurdere anskaffelse av en speider (hvis de ikke allerede har), slik at de utenlandske spillerne blir nøye kartlagt og kvalitetssikret.

3.0 Metode

Jacobsen (2005) skiller mellom to forskjellige metoder/tilnærminger der begge har sine fordeler og ulemper. De to typene er kvalitativ tilnærming og kvantitativ tilnærming. Den store likheten mellom dem er at begge skal brukes for å kartlegge virkeligheten. Det optimale er å velge den metoden som på best mulig vis kan gi svar på problemstillingen.

3.1 Undersøkellesdesign

Oppgavens problemstilling er mest nærliggende et intensivt design. Med det intensive designet får jeg frem det essensielle for min oppgave; ulike individuelle meninger, forskjeller og likheter på det jeg ønsker å finne ut av (Jacobsen, 2005).

Den kvantitative metoden ble raskt utelukket da den samler inn informasjon i form av tall og størrelser. Den nevnte tilnærmingen er også mindre åpen for et bredt spekter av svar, noe som ville blitt et hinder for meg (Hjerm og Lindgren, 2011). Det optimale valget er den kvalitative tilnærmingen fordi den er åpen, samler inn informasjon basert på individuelle meninger, i form av ord og nyanser (Jacobsen, 2005).

3.2 Den kvalitative tilnærming

Denzin og Lincoln (2005, s. 3) gir en generell definisjon av kvalitativ metode:

«Qualitative research is a situated activity that locates the observer in the world. It consists of a set of interpretive, material practices that make the world visible.»

Slik jeg tolker sitatet, kan min oppgave relateres til definisjonen. Jeg ønsker å gjøre Fotball-Norge mer kjent med utvalgte tippeligaklubbens holdninger vedrørende et tema som er uklart for mange.

Ifølge Jacobsen (2005) er kvalitativ metode vanligvis med få enheter, der det er enhetene som gir forskeren «fasiten» på det en ønsker å finne ut av. Når forsker har en uklar problemstilling passer kvalitativ metode utmerket. En uklar problemstilling vil si at jeg som forsker på forhånd vet lite om hva klubbene mener om å ha en talentspeider ansatt i deres klubb/system.

Innenfor kvalitative analyser er det vanlig å bruke inngående og fritt strukturerte intervjuer, noe som var viktig i henhold problemstillingen min (Hjerm og Lindgren, 2011).

3.3 Epost-intervju

Jacobsen (2005) anbefaler å velge den datainnsamlingsmetoden som på best mulig vis kan få frem den informasjonen en ønsker. Min datainnsamling er basert på det åpne individuelle intervjuet fordi jeg ønsker å få innspill som tilfredsstillende forutsetningene Jacobsen har for å velge et åpent individuelt intervju:

1. Når relativt få enheter forskes på
2. Interessert i hva det enkelte individ sier (selv klubben for min del)
3. Interessert i hvordan hver enkelt fortolker og mener om et spesielt fenomen

Silverman (1997) karakteriserer det åpne individuelle intervjuet som den vanligste måten å innhente data på. Det typiske i det åpne individuelle intervjuet er ifølge Jacobsen (2005) at innholdet i liten grad er fastsatt på forhånd og det foregår en interaksjon mellom intervjuer og respondent. Det er mange valg som må tas når en har valgt denne formen for datainnsamling. Ett av dem er om en skal velge personlig intervju, telefonintervju eller intervju over internett.

I min oppgave har jeg hentet inn data ved hjelp av epost-intervju, da jeg ikke har mulighet til å reise rundt til de forskjellige klubbene grunnet kostnad og tid.

3.4 Epost-intervjuets fordeler og ulemper

Uansett hvilken form innenfor kvantitativ- og kvalitativ metode en velger, følger det med fordeler og ulemper (Jacobsen, 2005).

En av fordelene med et epost-intervju er at funnene kan lagres (Hjerm og Lindgren, 2011). Det var f.eks. for ikke nødvendig for meg å bruke båndopptaker for så å bearbeide dette ned på papir. Jacobsen (2005) fremhever lave kostnader som epost-intervjuets største fordel. I mitt tilfelle sendte jeg ut eposter, og brukte dermed ikke penger på å komme meg til og fra intervjuene. En annen fordel med denne typen intervju er at det er anonymisert, og derfor liten sannsynlighet for intervjuereffekt, som er når informanten opptrer på unormalt vis grunnet intervjuerens fysiske nærvær (Jacobsen, 2005).

Ifølge Jacobsen (2005) kan det oppstå en ulempe når respondenten kan «pynte» på sannheten eller lyve når personen svarer på spørsmål over internett. Det er vanskelig for intervjueren å oppdage dette over internett når en ikke har mulighet til å fysisk se kroppsspråk og høre på ordlyden fra respondenten. Å ikke ha mulighet til å stille oppfølgingsspørsmål til intervjuobjektet anser jeg som den største ulempen i mitt tilfelle.

3.5 Utvalg og intervjuprosess

For å unngå for mye etterarbeid er det ifølge Jacobsen (2005) fornuftig å undersøke maks 20 enheter.

Gjennom Jacobsens (2015) tre hovedpunkter i utvalgsprosessen (1 få en oversikt, 2 splitt populasjonen, 3 velg kriterier for utvalg av respondenter) kom jeg frem til at det ville være mest hensiktsmessig å kontakte klubbens Sportssjef/Sportslige Leder. Dette fordi de ofte tar del i beslutninger rundt spillerrekruttering og mest sannsynlig god kjennskap til klubben.

Jeg prioriterte klubber med forskjellige forutsetninger der hovedmålet var å få synspunkter fra 8 representanter fra ulike klubber, slik at utvalget ble halve Tippeligaen.

Utvalget endte på 7 respondenter, da jeg mislykkes å nå 8 etter gjentatte forsøk. 5 av intervjuobjektene har stilling som Sportssjef/Sportslig Leder, mens de to andre har stilling som henholdsvis Speider og «Head of Sport Secretariat».

Jeg var konsekvent og klar på hvilke spørsmål som skulle sendes inn. Det var viktig for meg å lage spørsmål som hele tiden omhandlet oppgavens tema og som fikk frem utfyllende og detaljerte meninger. Strukturen i spørsmålene bar derfor preg av å være en variasjon av lukket og åpne, slik at de korte svarene og de mer utfyllende svarene kom der det var hensiktsmessig.

Det ble lagt ved to vedlegg i epostene, der det ene vedlegget skulle bli besvart av klubber med speider, mens det andre skulle bli besvart av klubber uten speider. Epostene ble sendt til de Sportslige Lederne og klubbens offentlige kontaktadresse.

3.6 Etikk

Det er visse etiske retningslinjer en må følge når det utføres forskning i Norge. De forskjellige datainnsamlingsmetodene utløser på hver sin måte ulike etiske problemstillinger, men det er visse retningslinjer som er faste uansett hvilken innsamlingsmetode man tar i bruk (Fangen, 2015). Dette er informert samtykke, krav til privatliv og krav til riktig presentasjon av data (Jacobsen, 2005).

Informert samtykke går ut på at den som deltar i undersøkelsen skal være klar over hvilke fordeler og ulemper deltakelsen kan forårsake. Det er også viktig at respondenten deltar frivillig. I epostene opplyste jeg om at deltakelsen er frivillig og spørsmål intervjuobjektet ikke ønsker å svare på, kunne stå åpne.

Krav til privatliv går ut på at intervjuer må være forsiktig med å bevege seg inn i respondentens privatliv fordi dette er et område som skal være fritatt fra undersøkelse. Om intervjuer ikke forholder seg til det, kan opplysningene føre til at andre kan identifisere personen.

Krav til riktig presentasjon av data betyr å gjengi det respondenten har opplyst om. Med dette menes at intervjuer skal kunne gjengi dataen fullstendig og i riktig sammenheng i den grad det er mulig. Jeg overholdt kravet om riktig presentasjon av data, slik at det ble troverdig og ikke kom ut av sammenheng (Jacobsen, 2005).

3.7 Gyldighet (validitet) og pålitelighet (reliabilitet)

Ifølge Jacobsen (2005) må forsker se over den innsamlede dataen og komme frem til om det som er samlet inn er til å stole på, korrekte og gyldige.

Intern gyldighet går ut på om resultatene ses på som riktige. Som nevnt tidligere under metode kapitlet, valgte jeg ut de sportslige lederne til undersøkelsen fordi jeg mente de var best egnet. Svarene tyder på at respondentene er godt opplyst om det jeg ville ha svar på. De to intervjuobjektene som ikke har stilling som Sportslig Leder/Sportssjef ga også inntrykk for at de hadde kjennskap til klubbens syn på temaet i problemstillingen.

Ekstern gyldighet går ut på om det er mulig å overføre svarene fra undersøkelsen til en hel populasjon. På forhånd antok jeg at svarene fra klubbene kunne bli overført til de resterende lagene i Tippeligaen ettersom det ble valgt ut klubber med variasjon av størrelse. Antakelsen var ikke riktig da svarene viste at hver klubb er unik, har sine egne behov og ambisjoner. På bakgrunn av dette kan jeg ikke si at svarene fra undersøkelsen er generaliserbare til alle lagene i Tippeligaen (populasjonen).

Er resultatene fra undersøkelsen *pålitelig*? De etiske retningslinjene er fulgt, og det har blitt opprettet en god dialog med klubbene. Det finnes ingen tegn til at noen av respondentene kan ha «pyntet» på virkeligheten, og resultatene ser derfor pålitelig ut. Det medfører dog ikke riktighet å si at målingene er av høy reliabilitet ettersom svarene trolig ville blitt enda mer utfyllende dersom oppfølgingsspørsmål gjennom et personlig intervju hadde blitt anvendt.

4.0 Datapresentasjon

I det påfølgende kapitlet skal svarene fra epost-intervjuene presenteres. Funnene vil bli diskutert i *kapittel 5.0*.

Det er blitt gjort intervjuer av 7 kunnskapsrike personer som har svart på vegne av klubben de representerer. Dette er Igor Aase (Speider i Vålerenga), Snorre Strand («Head of Sport Secretariat» i Molde FK), Inge André Olsen (Sportslig Leder i Stabæk), Svein Morten Johansen (Sportssjef i Tromsø IL), Rune Soltvedt (Sportssjef i SK Brann), Håvard Flo (Sportslig Leder i Sogndal) og Stig Inge Bjørnebye (Sportslig Leder i Rosenborg BK).

Av disse klubbene har to besvart spørsmålene for klubber *uten* speider, mens de resterende fem har besvart spørsmålene for klubber *med* speider.

Begge spørsmålsskjemaene skal kunne gi svar til problemstillingen «*Hva er utvalgte norske tippeligaklubbens holdninger til å ha en talentspeider i sitt system?*»

For å gjøre funnene mer oversiktlig og systematisert presenteres de ved hjelp av underkapitler.

4.1 Klubbene uten speider

Lagene som ikke har speider er Tromsø og Sogndal. Tabell 1 fra teoridelen viser at begge klubbene befinner seg på nedre halvdel av budsjett Tabellen for 2016. Det er derfor ingen overraskelse at både Tromsø og Sogndal trekker frem at den største faktoren til at de ikke har speider er økonomi. Etter å ha nevnt kostnadsutfordringer på spørsmålet om grunnen til at Sogndal ikke har speider, legger Håvard Flo til følgende:

«Skal ein ansette speider, må denne ha høg kompetanse!».

Dette kan tyde på at ikke hvem som helst blir ansatt som speider, og for å få tak i de beste må klubbene betale.

I Tromsø er det sportssjef, hovedtrener, assistenttrener og utviklingsleder som tar seg av spillerlogistikk og spillerrekruttering, mens i Sogndal er det sportssjef og hovedtrener. Begge klubbene viser dog ambisjoner på spørsmål om de har planer om å ansette en speider i fremtiden og om det blir på en heltids- eller deltidsstilling:

«Vi diskuterer det nå. Vi vurderer å engasjere en på et engasjement, men ikke en stilling ennå.» (**Tromsø**)

«Vi har lenge sett på muligheten for å ansette speider. Ser for oss at vedkommande er ansatt i ein 50% stilling.» (**Sogndal**)

De klubbene som ikke benytter seg av en speider bruker analyseverktøy som «Wyscout» for kartlegging av spillere. Tromsø benytter seg i tillegg av samarbeidsklubber og agentnettverk. Svein Morten Johansen (**Tromsø**) sier at programmene fungerer bra, men at det optimale vil være å ha en som jobber for dem ute i markedet.

Håvard flo (**Sogndal**) forklarer at de har plukket ut et bra, pålitelig kontaktnett av byrå/personer inn mot de forskjellige markedene. Flo indikerer at Sogndal har en god struktur og strategi på kartlegging av spillere uten å ha speider i klubben:

«Innspel igjennom vårt kontaktnett, for så å bruke verktøy til kvalitetssikring.»

Selv om klubbene er nokså samstemte i at måten de kartlegger spillere uten å ha speider fungerer bra, trekkes det frem ulemper som bør betraktes som store for enhver klubb som ikke har speider. Dette går på at de ligger «bakpå» og dermed ikke har god nok oversikt over spillerne i markedet.

4.2 Klubbene med speider

Klubbene med speider er Vålerenga, Stabæk, Brann, Molde og Rosenborg. Ifølge budsjett Tabellen fra 2016 ligger samtlige av disse (utenom Stabæk) fra midt på tabellen til toppen. Større budsjett *kan* være en faktor til hvorfor noen klubber har speider og andre ikke.

Da det blir vanskeligere å systematisere de nevnte klubbenes svar under ett underkapittel, blir det mer oversiktlig å presentere funnene fra de ulike klubbene.

4.2.1 Vålerenga

Vålerenga har en heltidsansatt speider med lite erfaring fra yrket. Hans hovedoppgaver er:

- Være kontaktperson og knytte nettverk opp mot formidlere/agenter

- Lage oversikter/shadowteam og finne/holde oversikt på aktuelle spillere til forhold som alder, tilgjengelighet og profil
- Kartlegge og monitorere egne behov med bakgrunn i egen tropp

Vålerenga valgte å ansette en speider fordi de ser verdien av å styrke seg på spillerlogistikkbitten og har derfor ansatt en speider som et ledd for å styrke klubben på dette området. Igor Aase som representerer Vålerenga nevner fordelene klubben merker med å ha speider:

«Fordelene er at man får en ryddigere arbeidsgang i prosesser inn mot prøvespill, henting av spillere etc. Samt at oversikten over aktuelle prospekter er mye bedre.»

Klubbens kartlegging av spillere har blitt bedre sammenliknet med da de ikke hadde speider, og de ser på mulighetene for å ansette flere og dermed utvide speidernetverket. Svarene fra intervjuet indikerer at klubben er fornøyd med å ha speider i klubben, men Aase forklarer at de vil evaluere dette i løpet av 2016. Det blir ikke nevnt noen ulemper ved å ha speider, og klubben anbefaler absolutt andre eliteserierklubber til å ansette en.

4.2.2 Stabæk

Stabæk har en speider ansatt på heltid som har 30 års erfaring som trener for ungespillere til eliteseriespillere. Hans hovedoppgaver er:

- 50 % oppfølging av prosjekt i Elfenbenskysten
- 50 % nye spillere G-19 og A-lag

Stabæk er fornøyd med å ha en speider ansatt i klubben og merker at kartleggingen av spillere har blitt bedre sammenliknet med da klubben ikke hadde speider. Å få sett mange spillere pekes ut som den store fordelen de får med speideren.

Inge Andrè Olsen nevner ingen ulemper med å ha en speider i systemet og sier klubben ikke har tatt stilling til om de vil utvide speidernetverket. Hvis det skjer, vil det bli å styrke nettverket på nasjonal basis. Stabæk er mest aktive å speide i Norge og Elfenbenskysten.

4.2.3 Brann

Brann har ansatt en anerkjent person i Fotball-Norge i en heltidsstilling. Speideren hadde ikke mye erfaring fra yrket før han startet å jobbe for Brann. Hans hovedoppgave er:

- Kartlegge aktuelle nye spillere

Brann er fornøyde med å ha en speider ansatt i klubben, og valgte å ansette en for å kvalitetssikre kjøp av nye spillere. Sportssjef i Brann, Rune Soltvedt, nevner fordelene klubben merker med å ha speider:

«Bedre helhet mellom det vi ønsker og det vi ser etter. Speideren vår har veldig god kunnskap om de ulike kravene vi har til den enkelte rolle vi ser etter.»

Klubben opplever at kartleggingen av spillere har blitt bedre sammenliknet med da de ikke hadde speider. Foreløpig jobber klubben i avgrensede områder slik at de får best mulig kvalitet der de er, men det kan hende at Brann utvider speidernetverket i fremtiden. Sportssjef i Brann nevner ingen ulemper med å ha speider i klubben, og vil på vegne av klubben anbefale andre eliteserierklubber til å ansette en.

4.2.4 Molde

Molde har en speider med mye erfaring på en heltidsstilling. Speiderens hovedoppgaver er:

- Kartlegge tilgjengelige spillere i ulike roller/posisjoner (på kort-, mellomlang- og lang sikt)
- Kontakt/Relasjonsbygging til nettverk som blant annet klubber, spillere og andre scouter

Molde er fornøyde med å ha speider i klubben, og valgte å ansette en grunnet behov for langsiktighet og kvalitet i arbeidet. Snorre Strand (stilling som «Head of Sport Secretariat»), peker ut fordelene klubben merker med å ha en speider:

«Bedre oversikt over markedet og langsiktighet i arbeidet.»

Kartleggingen av spillere har blitt bedre sammenliknet med da klubben ikke hadde speider. Molde vurderer med jevne mellomrom om de skal inngå avtaler for å utvide speidernetverket. De har dog hatt avtale/kontakt med speidere utenfor Norge tidligere.

Snorre Strand nevner ingen ulemper med å ha speider, og mener andre eliteserierklubber selv må ta stilling til om de vil ansette speider eller ikke grunnet ulike behov.

4.2.5 Rosenborg

Rosenborg har en av landets mest kjente og erfarne speidere på en heltidsstilling. Han er sjefsspeider og gir trolig instruksjoner til observatørene klubben har tilgjengelig ved behov. Hans hovedoppgaver er:

- Systematisere intern og ekstern spillerlogistikk (kartlegge og involvere støtteapparat og Sportslig Leder)
- Holde kontakt med nettverk
- Sjekke referanser
- Utvikle systematikk
- Oppdatere på «verdens beste» praksis innenfor speiding

Rosenborg er fornøyd med å ha speider ansatt i klubben, og valgte å ansette en fordi de ønsker å være i forkant av et uoversiktlig marked. Sportslig Leder i RBK, Stig Inge Bjørnebye, nevner fordelene klubben merker med å ha speider:

«Fordeler med å være i forkant av våre behov. Useriøst, uambisiøst og uaktuelt å ikke ha speider.»

Rosenborg mener kartleggingen av spillere har blitt bedre sammenliknet med da klubben ikke hadde speider. Klubben utvikler interne strukturer før de sprer seg ut i verden, og vil derfor foreløpig ikke utvide speidernetverket. Stig Inge Bjørnebye nevner ingen ulemper med å ha speider, og vil ikke ta stilling til om andre eliteserierklubber bør ansette en ettersom det er opp til hver enkelt klubb å vurdere.

4.2.6 Felles spørsmål for klubbene med og uten speider

Spørsmålet «Hva synes dere generelt om speiderkulturen blant norske eliteserierklubber?» ble besvart av under halvparten av klubbene:

- Den har et stort forbedringspotensial
- Vi må se verdien/kostnadene av dette opp mot fremtidig inntektpotensial
- Generell kunnskap om spillerlogistikkhåndtering er for svak her i landet og her inngår også det som går med rekruttering/scouting

5.0 Diskusjon

Dette kapitlet vil ta for seg funnene fra resultatet og diskutere dem opp mot oppgavens teoretiske rammeverk.

Fem av de totalt syv klubbene som var med i datainnsamlingen har ansatt en speider. Dette utgjør en prosentandel på 31,25 % av de 16 klubbene som tilhører Tippeligaen. Ifølge Hetland (2016) har også Viking FK en heltidsansatt speider med navn Gary Goodchild. Goodchild var tidligere ansatt som deltidsspeider i klubben (Bergquist, 2013). Legges Goodchild til blir prosentandelen på 37,5 %. Det er mulig andelen er høyere dersom klubber som ikke har blitt undersøkt også har en heltidsansatt speider i klubben. Tallet kan selvfølgelig ikke måles opp mot Premier League der alle klubbene har speider, men det er kurant å påstå at det har skjedd en utvikling på området siden 2014 og at speiding muligens ikke er så neglisjert som først antatt. Alle klubbene som har blitt intervjuet viste positive holdninger ovenfor temaet.

Det lover bra at temaet om speiding er oppe til diskusjon i både Sogndal og Tromsø som per dags dato ikke har speider. Begge av de nevnte klubbene nevner at ulempene de merker med å ikke ha speider er at de ikke får like god oversikt over spillermarkedet og at

de ikke er like oppdaterte på spillere som klubber med speider er. Dette kan resultere i bomkjøp, noe som igjen kan ha en negativ innvirkning på viktige områder i klubbene.

For det første har bomkjøp en negativ innvirkning på en klubbs økonomi. Dette fordi det blir brukt en overgangssum på spilleren (dersom han ikke kommer gratis) og i tillegg krever spilleren lønn. For det andre kan bomkjøpene ha en negativ innvirkning overfor de unge lokale/egenproduserte spillerne i klubbene. Bomkjøpene blir hentet fordi de på «papiret» blir sett på som gode nok til å forsterke et lag.

Hva skjer da med de yngre spillerne i klubben som banker på førstelagsdøren? Det resulterer åpenbart i at de havner lenger bak i køen og veien til førstelaget blir enda lenger. Bomkjøpene vil derfor ikke ha en positiv innvirkning på spillerutviklingen i en klubb.

På motsatt side vil klubber med speider være enda bedre på å finne gode og riktige spillere, som vil kunne ha en positiv innvirkning på økonomi og de yngre spillerne i klubben. Som nevnt i teoridelen kan riktige og gode kjøp generere ekstra inntekter fra økende tilskuertall, hjelpe klubben oppover på tabellen og gi klubben penger ved et eventuelt salg. De yngre spillerne vil ta lærdom fra nye, gode spillere ved f.eks. å spille mot/med dem på treningsfeltet, se på dem som forbilder og lære av mentalitet og holdninger.

Man kan spørre seg om hvor viktig speiding egentlig er for klubbene uten speider, da det ser ut til at fordelene med å ha ansatt en er store og kan gi klubbene konkurransefortrinn.

Både Sogndal og Tromsø nevner økonomien som hovedgrunn til at de ikke har speider. Sogndal har et budsjett på 33,4 millioner kr og Tromsø har 52,0 millioner kr for 2016 sesongen. Til sammenlikning har Stabæk, *med* speider, et budsjett på 40,0 millioner kr. Stabæk har med andre ord litt mer penger å rutte med enn Sogndal, men litt mindre enn Tromsø. I Tippeliga- målestokk blir trolig disse budsjettforskjellene sett på som veldig store ettersom hver eneste million klubbene har er utrolig viktig. Fra intervjuet med Stabæk kommer det frem at deres speider tidligere har vært trener for både ungespillere og eliteseriespillere i mange år. Det kan tyde på at den tidligere treneren har blitt omskolert fra en stilling i klubben til en ny. Dette handler åpenbart om prioriteringer, og indikerer at dersom en klubb virkelig ønsker en speider vil det finnes løsninger.

Når det gjelder prioritering vil det være naturlig å trekke frem en av landets mest erfarne speiders mening fra teoridelen som en mulig løsning; Torbjørnsen mener klubbene kan omprioritere en million kr fra deres opprinnelige budsjett eller skaffe seg en million ekstra

kr. Han sikter trolig til å skaffe seg en ekstra million gjennom eksterne krefter som f.eks. sponsorer eller investorer. Kanskje dette er veien å gå for klubber som står uten speider? Jeg tror uansett det vil lønne seg for klubbene å innta holdningen om at speiding ikke er en utgiftspost, men en potensiell inntektskilde. Det var derfor gledelig å se at en av klubbene uten speider svarte at norske klubber må se verdien/kostnadene med å ha en speider opp mot framtidig inntekspotensial. Dette var på spørsmål om hva de synes generelt om speiderkulturen blant norske eliteserierklubber.

Å ha en speider i klubben gjør klubbene enda mer profesjonaliserte og «up-to-date». Speiderne jobber innenfor et område som har blitt ekstremt viktig i dagens fotball, nemlig å sette sammen et lag bestående av riktige spillere til den riktige filosofien. Det er derfor gledelig å se at Vålerenga, Stabæk, Brann, Molde og Rosenborg merker at kartleggingen har blitt bedre sammenliknet med da de ikke hadde speider. Et av punktene Tjernås (2013) nevner som essensielle for å bruke ressurser på en speider, er nettopp at kartleggingen av potensielle signeringer blir gjort mye grundigere. Speiding handler like mye om å finne de riktige spillerne, som å kunne luke vekk potensielle spillere som ikke ville passet inn i en klubb. Dette i seg selv kan være med på å utvikle klubbene i positiv retning og muligens på sikt gjøre at lagene blir så sterke at de også kan hevde seg ute i Europa.

Det er interessant å se hvor strukturerte klubbene indikerer at de har blitt med å ha en speider i systemet. På spørsmål om hva speiderens hovedoppgave(r) er, svarer klubbene både likt og veldig ulikt. Likhetene er at speideren til klubbene skal kartlegge og få oversikt over spillermarkedet, mens ulikhetene gjerne er bygget rundt klubbens egne, spesifikke behov. Rosenborg nevner f.eks. at speideren deres skal oppdatere på «verdens beste praksis». Dette vil si å ta lærdom av hvordan de beste klubbene i verden jobber med speiding. Stabæk nevner f.eks. at en av hovedoppgavene til deres speider er å følge opp et prosjekt i Elfenbenskysten. Ifølge Berg (2014) er dette et prosjekt mellom Stabæk, Williamsville Athletic Club (WAC) og det norskeidde fotballakademiet Sports Consultant Football Academy (SCFA) hvor Stabæks speider skal speide på spillere, følge opp spillere og trenere, og implementere Stabæks spillestil og utviklingsmodell.

Noen av klubbene med speider gir også uttrykk for at de vil utvide speidernetverket sitt. Det kan tolkes som at holdningene rundt å ha en speider er så gode at de ønsker å utvikle seg ytterligere på dette området. Mulig klubbene har sett verdien av å ha speidere. Som

nevnt i teoridelen har de fleste storklubbene i verden et stort speidernettsverk gjerne fordelt over mange forskjellige steder i verden, slik at oversikten over spillermarkedet skal være så godt som mulig. Det er klart at det blir vanskelig for norske klubber å konkurrere mot storklubbene både økonomisk og i å få tak i de beste spillerne ute i verden, men det er lovende å se at ambisjonene er tilstede. Kanskje det kan være mulig i fremtiden å få til en organisering ala de største klubbene i verden? Fotball er jo ferskvare og en uforutsigbar sport der alt kan skje.

6.0 Konklusjon

Forskningsarbeidet gjort i denne oppgaven har vært vellykket. Det er skapt en rød tråd gjennom hele oppgaven slik at leser og forsker skal sitte igjen med et oversiktlig bilde av hvordan speiding er bygd opp utenfor Norges grenser og hvilke parametere som preger det norske bildet av fotballspeiding.

Funnene som er identifisert viser at det er store forskjeller mellom land rundt området fotballspeiding. Det som er typisk for engelske klubber er veldig forskjellig fra det som er typisk for norske klubber. Oppfatningen er at norske klubber, sett under ett, langsomt har åpnet øynene for fotballspeiding. Det virker som det er på vei til å skje en utvikling, men man kan stadig lese at norske klubber bruker de mer usikre strategiene som prøvespill og tips fra eksterne kilder (agenter, rådgivere og andre som har interesser i spillere).

I tillegg kan man se at hver klubb er en særegen, individuell organisasjon. Med dette menes at behovene og utfordringene innad i hver klubb er forskjellige og klubbene handler deretter.

Forskningen viser at de utvalgte tippeligaklubbene holdninger til å ha en talentspeider i systemet, på generell basis, er positive. Funnene indikerer også at speiderkulturen og holdningene til speiding har en positiv fremtid i møte.

Oppsummering av de viktigste funnene:

- Økonomi/kostnadsutfordringer er det største hinderet for klubbene uten speider
- Klubbene uten speider prøver å få plass til en
- Klubbene uten speider bruker tips fra eksterne kilder og teknologiske analyseverktøy
- Klubbene uten speider ser at ulempene med å ikke ha speider er relativt store
- Klubbene med speider opplever speideren som en stor fordel
- Klubbene med speider er fornøyde og merker at kartlegging av spillere har blitt bedre
- Klubbene med speider bruker speideren for det han er verdt
- Noen av klubbene med speider ønsker å utvide speidernetverket

Referanseliste

Calvin, Michael. 2013. *The Nowhere Men*. London: Century.

Denzin, Norman, K., og Yvonna, S., Lincoln. 2005. *The SAGE Handbook of Qualitative Research*. London: SAGE publications.

d'Hooghe, Pieter P.R.N., og Gino M.M.J., Kerkhoffs. 2014. *The Ankle in Football*. Frankrike: Springer- Verlag.

Gammelsæter, Hallgeir og Frode Ohr. 2002. *Kampen uten ball*. Oslo: Abstrakt Forlag.

Gammelsæter, Hallgeir og Stig-Erik Jakobsen. 2006. «Utlendinger og spillerutvikling i norsk fotball.» SNF-arbeidsnotat 18/06. Samfunns- og næringslivsforskning, Bergen.

Hjerm, Mikael og Simon Lindgren. 2011. *Introduksjon til samfunnsvitenskapelig analyse*. Oslo: Gyldendal.

Jacobsen, Dag. I. 2005. *Hvordan gjennomføre undersøkelser? Innføring i samfunnsvitenskapelig metode*. 2 utgave. Kristiansand: Høyskoleforlaget.

Jacobsen, Dag. I. 2015. *Hvordan gjennomføre undersøkelser? Innføring i samfunnsvitenskapelig metode*. 3 utgave. Oslo: Cappelen Damm.

- Jakobsen, Stig-Erik og Hallgeir Gammelsæter. 2005. «Ressurser, ledelse og geografisk forankring.» Prosjekt mellom SNF og Møreforskning 14.02.05. Bergen og Molde.
- Jakobsen, Stig-Erik, Hallgeir Gammelsæter, Arnt Fløysand og Gjermund Nese. 2005. «The formalization of club organization in Norwegian professional football.» SNF-working paper 83/05. Samfunns- og næringslivsforskning, Bergen.
- NFF. 2009. *Revidert reglement for spilleragenter fra 1.1.2010*. NR. 31/09. Oslo: Norges Fotballforbund.
- Silverman, David. 1997. *Qualitative Research: Theory, Method and Practice*. London: SAGE Publications.
- Williams, A. Mark, og Thomas Reilly. 2000. «Perceptual skill in soccer: Implications for talent identification and development.» *Journal of sports sciences* 18 (9):737-750.

Internettkilder

- aafk. 2016. «A-laget spillere.» Hentet 13.04.16 fra <http://www.aafk.no/team1players>
- Aarstad, Christian. 2014. «Den ukjente speideren.» Hentet 13.04.16 fra <http://www.fotballsonen.com/2014/05/07/den-ukjente-speideren/>
- Arntzen, Kari Jeppestøl og Kjell Pedersen. 2016. «Start kutter kraftig i budsjettet.» Hentet 16.04.16 fra <http://www.nrk.no/sorlandet/laveste-budsjett-pa-mange-ar-i-start-1.12732627>
- Berg, Pål. 2014. «Bli kjent med Elfenbenskysten-akademiet.» Hentet 23.05.16 fra <http://www.stabak.no/pal-berg/article/14z5quoi5zz2u1cfz4jvtz4r6m/title/bli-kjent-med-elfenbenskysten-akademiet>
- Bergquist, Mathias. 2013. «Alltid beredt!» *Dagbladet* 13.03.13. Hentet fra <http://www.dagbladet.no/2013/03/13/sport/fotball/tippeligaen/rosenborg/molde/26106754/>
- Bergquist, Mathias Høibakk. 2015. «Hansen om prøvespill: -Respektløst.» *Drammens Tidende* 02.07.15. Hentet fra <http://www.dt.no/mif/fotball/sport/hansen-om-provespill-respektlost/s/5-57-123650>
- Bolstad, Kristian. 2015. «Sjekk de enorme budsjettforskjellene i 1.divisjon.» *Fredriksstad Blad* 27.02.15. Hentet fra <http://www.f-b.no/fbdirekte/sport/sjekk-de-enorme-budsjettforskjellene-i-1-divisjon/s/5-59-72842>
- brann. 2016. «A-laget spillere.» Hentet 13.04.16 fra <http://www.brann.no/team1players>

- Brøtmeth, Grethe. 2015. «Prøvespill og forsikring.» Hentet 19.04.16 fra http://www.fotball.no/Kretser/akershus/krets/Lov_og_reglement/Gjesterspillere--forsikring/
- Bøyum, Mads. 2015. «Tjærnås fortsetter som Brann-speider.» *Aftenposten* 01.12.15. Hentet fra http://www.aftenposten.no/100Sport/fotball/eliteserien/Tjarnas-fortsetter-som-Brann-speider-648432_1.snd
- Coggin, Stewart. 2015. «The Role of the Soccer Scout.» Hentet 13.04.16 fra <http://worldsoccer.about.com/od/youthsoccer/a/The-Role-Of-The-Soccer-Scout.htm>
- Ekeberg, Herman. 2015. «Aarøy inn i Sportslig utvalg.» Hentet 16.04.16 fra <http://www.aafk.no/news/article/h1ix21vcvyhw1hu6qiktrof4j/title/aaroy-inn-i-sportslig-utvalg>
- Fangen, Katrine. 2015. «Kvalitativ metode.» Hentet 22.04.16 fra <https://www.etikkom.no/FBIB/Introduksjon/Metoder-og-tilnarminger/Kvalitativ-metode/>
- fkh. 2016. «A-lag spillere.» Hentet 13.04.16 fra <http://www.fkh.no/team1players>
- glimt. 2016. «A-laget spillere.» Hentet 13.04.16 fra <http://www.glimt.no/team1players>
- godset. 2016. «A-laget spillere.» Hentet 13.04.16 fra <http://www.godset.no/team1players>
- Hassan, Nabil. 2013. «Searching for the next Lionel Messi: The life of a football scout.» *BBC* 26.10.13. Hentet fra <http://www.bbc.com/sport/football/24653124>
- Haugen, Kjetil K. 2014. *Fra toppen av Haugen: 2014 sesongen*. Molde: Panorama, uavhengig nettavis ved Høgskolen i Molde. Hentet fra <http://panorama.himolde.no/wp-content/uploads/2014/12/Fra-toppen-av-Haugen-2014-sesongen.pdf>
- Hetland, Pia. 2016. «Trivsel på hjemmebane gir resultater på gress-matta.» Hentet 23.05.16 fra <http://www.nrk.no/rogaland/nigerianske-spillere-i-viking-bor-hos-vertsfamilier-1.12812440>
- Hustad, Trond. 2015. «Slik blir Team Solskjær.» *Aftenposten* 10.12.15. Hentet fra http://www.aftenposten.no/100Sport/fotball/eliteserien/Slik-blir-Team-Solskjar-653999_1.snd
- Ihle, Marthe. 2015. «Om pengebruken er avgjørende, så ender Tippeligaen slik.» *Dagbladet* 01.04.15. Hentet fra

<http://www.dagbladet.no/2015/03/31/sport/fotball/tabeller/tippeligaen/budsjett/38489600/>

- ikstart. 2016. «A-laget spillere.» Hentet 13.04.16 fra <http://www.ikstart.no/team1players>
- Iversen, Espen. 2016. «Moore fristilt fra Viking.» *Dagsavisen* 18.01.16. Hentet fra <http://www.dagsavisen.no/stavanger/moore-fristilt-fra-viking-1.676331>
- Johannessen, Sturla. 2016. «Godset er den store «budsjettvinneren» - flere klubber har kuttet.» Hentet 14.04.16 fra <http://www.tv2.no/a/8191488/>
- Jonsson, Joacim. «Derfor må norske tippeligaklubber våkne opp.» I *Nettavisens fotballekspert* (Blogg), 2014.
- Jonsson, Joacim. «Fortsetter det slik blir Tippeligaen semiprofesjonell.» I *Nettavisens fotballekspert* (Blogg), 2015.
- Karstensen, Pål. 2015. «Kieffer Moore til Viking.» *Dagsavisen* 02.08.15. Hentet fra <http://www.dagsavisen.no/stavanger/kieffer-moore-til-viking-1.504903>
- «Kommersialisere», I *Store Norske Leksikon*. Sist endret 14.02.09. Hentet fra <https://snl.no/kommersialisere>
- Kvam, Lars Hojem. 2014. «Høgmo: - Norge milevis bak på talentspeiding.» *Dagbladet* 25.09.14. Hentet fra http://www.dagbladet.no/2014/09/24/sport/landslaget/fotball/per-mathias_hogmo/em-kvalifisering/35433603/
- lsk. 2016. «A- laget spillere.» Hentet 13.04.16 fra <http://www.lsk.no/team1players>
- moldefk. 2016. «A-laget spillere.» Hentet 13.04.16 fra <http://www.moldefk.no/team1players>
- «Neglisjere», I *Store Norske Leksikon*. Sist endret 14.02.09. Hentet fra <https://snl.no/neglisjere>
- Nettavisen. 2016. «Vedtøk nytt seriesystem i norsk fotball.» Hentet 14.04.16 fra <http://www.nettavisen.no/sport/fotball/vedtok-nytt-seriesystem-i-norsk-fotball/3423197178.html>
- odd. 2016. «Odd spillere.» Hentet 13.04.16 fra <http://www.odd.no/team1players>
- Pamer, Anders og Mads Bøyum. 2013. «Anbefaler Brann å ansette talentspeider.» *Aftenposten* 20.05.13. Hentet fra http://www.aftenposten.no/100Sport/fotball/eliteserien/Anbefaler-Brann-a-ansette-talentspeider-209787_1.snd

Playerscout. 2015. «About Football Scouts.» Hentet 13.04.16 fra <http://playerscout.co.uk/about-football-scouts/>

«Profesjonalisere», I *Store Norske Leksikon*. Sist endret 14.02.09. Hentet fra <https://snl.no/profesjonalisere>

rbk. 2016. «A-laget spillere.» Hentet 13.04.16 fra <http://www.rbk.no/team1players>

Røberg-Larsen, Tor-Erik. 2014. «Èn milliard for å glane.» *Dagsavisen* 25.01.14. Hentet fra <http://www.dagsavisen.no/sport/%C3%A9n-milliard-for-%C3%A5-glane-1.279440>

sarpsborg08. 2016. «A-lag herrer spillere.» Hentet 13.04.16 fra <http://www.sarpsborg08.no/team1players>

sogndalfotball. 2016. «Førstelaget spelarar.» Hentet 13.04.16 fra <http://www.sogndalfotball.no/team1players>

stabak. 2016. «Herrer spillere.» Hentet 13.04.16 fra <http://www.stabak.no/team1players>

Svegaarden, Knut Espen. 2015. «Tidligere Solskjær-speider ansatt hos Rekdal og Vålerenga.» *VG* 26.02.15. Hentet fra <http://www.vg.no/sport/fotball/vaalerenga/tidligere-solskjaer-speider-ansatt-hos-rekdal-og-vaalerenga/a/23404010/>

Thelen, Stian. 2013. «-Er de helt korka?» Hentet 15.04.16 fra <http://www.nettavisen.no/sport/3626033.html>

til. 2016. «A LAG SPILLERE.» Hentet 13.04.16 fra <http://www.til.no/team1players>

Tjernås, Lars. «Derfor bør norske klubber satse mer på speider.» I *Aftenpostens 100% meninger* (Blogg), 2013.

TV 2. 2014. «Tidligere Monaco-spiller klar for Sandnes Ulf.» Hentet 15.04.16 fra <http://www.tv2.no/a/5353391/>

TV 2. 2016. «Palermo skifter trener for åttende gang denne sesongen.» Hentet 14.04.16 fra <http://www.tv2.no/sport/8215333/>

Tønnessen, Sigurd, «Teori,» i *Store Norske Leksikon*. Sist endret 12.05.15. Hentet fra <https://snl.no/teori>

vif-fotball. 2016. «A-laget spillere.» Hentet 13.04.16 fra <http://www.vif-fotball.no/team1players>

viking-fk. 2016. «A-laget spillere.» Hentet 13.04.16 fra <http://www.viking-fk.no/team1players>

Wahlstrøm, Roy. 2015. «Vålerenga vil ansette egen talentspeider.» *Dagbladet* 06.02.15. Hentet fra

http://www.dagbladet.no/2015/02/06/sport/fotball/tippeligaen/valerenga/kjetil_rekdal/37570814/

Wright, Nick. 2016. «Wyscout: The scouting platform used by Arsenal, Manchester United and others.» Hentet 18.04.16 fra <http://www.skysports.com/football/news/11096/10120950/wyscout-the-scouting-tool-used-by-arsenal-manchester-united-and-others>

Vedlegg

Intervjuguide, klubbene uten speider

1. Hva er grunnen til at dere ikke har en speider i klubben?
2. Har dere planer om å ansette en speider i fremtiden? Har dere noen formening om vedkommende vil bli ansatt på heltid eller deltid?
3. Bruker dere andre verktøy for å kartlegge spillere? F.eks. gjennom tips fra agenter/rådgivere eller analyseverktøy som «Wyscout» og «Scout7»
4. Hvis **JA** på spørsmål 3; Har dette vist seg å være en suksess?
5. Hvem i klubbens organisasjon tar seg av spillerlogistikk og spillerrekruttering?
6. Ser dere noen fordeler med å ikke ha speider? Og eventuelt ulemper?
7. Hva synes dere generelt om speiderkulturen blant norske eliteserierklubber?

Intervjuguide, klubbene med speider

1. Har din klubb en speider i systemet?
2. Hva heter speideren?
3. Har speideren mye erfaring med speideryrket?

4. Er vedkommende ansatt på heltid eller deltid?
5. Hva er speiderens hovedoppgaver?
6. I hvilke land er dere mest aktive med å speide?
7. Hvorfor valgte dere å ansette en speider?
8. Er dere fornøyde med å ha en speider ansatt i klubben?
9. Hvilke fordeler (og eventuelt ulemper) merker dere med å ha en speider ansatt i klubben?
10. Har kartleggingen av spillere blitt bedre sammenliknet med da dere ikke hadde speider?
11. Vil dere i fremtiden utvide klubbens speidernetverk? (F.eks. ansette deltidsspeidere som holder til i Sør-Amerika)
12. Hva synes dere generelt om speiderkulturen blant norske eliteseriekubber?
13. Ville dere anbefalt de klubbene i Tippeligaen uten speider, til å ansette en?